

Revisorernas redogörelse för verksamhetsåret 2019

Under verksamhetsåret 2019 har Huddinge kommuns revisorer granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsen och övriga nämnders ansvarsområden. Utgångspunkten för granskningarna har varit att pröva om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna har varit tillräcklig.

Revisorerna lyder direkt under kommunfullmäktige med ett anslag för år 2019 på 3 517 020 kr. År 2019 förbrukade revisorerna 3 011 821 kr. Tabell 1 nedan redovisar revisorernas kostnader för 2019.

Tabell 1 Revisorernas kostnader 2019

<i>Utgiftspost</i>	<i>Belopp</i>
Finansiell revision	240 000 kr
Sakkunnigt biträde	675 950 kr
Fördjupade granskningsprojekt	1 433 500 kr
Förtroendevaldas arvoden	437 462 kr
Övriga kostnader (inkl. administrativt stöd)	224 909 kr
Totala kostnader 2019	3 011 821 kr

Revisorer för granskning av 2019 års verksamheter har varit:

Eva-Li Prades Eriksson, ordförande (fr o m mars 2019)
Ulrika Wennberg, vice ordförande
Lars Blomkvist
Louise Callenberg (t o m mars 2019)
Eva Sjödin (t o m augusti 2019)
Tomas Ekroth (fr september 2019 t o m mars 2020)
Gertie Lux (t o m april 2019)
Klas Hamrin
Marianne Broman

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer med biträde av sakkunniga yrkesrevisorer inom ramen för gällande reglemente och god revisions sed. För fullgörande av revisionen har revisorerna biträttats av KPMG.

Kommunrevisorernas granskningsinsatser, dialogmöten och övrig informationsinsamling under 2019:

Granskningarna har utgått ifrån revisorernas väsentlighets- och riskanalys vilken konkretiserats i dokumentet Revisionsplan 2019. Följande granskningsinsatser har skett:

- Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens måluppfyllelse avseende innehåll och prestanda inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.
- Granskning av delårsbokslut, årsredovisning och löpande redovisning.
- Revisorerna har under året följt verksamheterna genom handlingar och protokoll från kommunstyrelsen, nämnderna och beredningarna.
- Revisorerna sammanträder ca elva gånger per år. Möten hålls löpande med ledande politiker och tjänstemän.
- Revisorerna har genomfört informationsmöten med kommundirektör, kanslidirektör, ekonomidirektör, budget- och kvalitetschef, stadsbyggnadsdirektör, biträdande stadsbyggnadsdirektör, IT- och kommunikationsdirektör, IT- och digitaliseringschef, licensansvarig på IT-sektionens stab, IT-helpdesktekniker, E-strateg och upphandlare.
- Dialogmöten har under året genomförts med kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens presidium och samtliga nämndpresidier.

Kommunrevisorernas arbetsformer och deltagande i utbildningar och konferenser

Revisionsprocessen omfattar hela det arbete som revisorerna gör under ett revisionsår från riskanalys och planering av granskningsinsatser till uttalandet i revisionsberättelsen. Revisionsprocessen är avslutad när fullmäktige fattat beslut i ansvarsfrågan. Revisionsprocessen är uppdelad i tre delar – planera, granska och pröva. Revisorerna har ansvar för hela revisionsprocessen och beställer de granskningar m.m. som ska genomföras av de sakkunniga.

Revisorerna har genomfört en intern planeringsdag i mars 2019 som bl.a. innefattat riskanalys och identifiering av insatser för 2019.

Granskning av bokslut och årsredovisning 2019

KPMG har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen. KPMGs uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Enligt revisorernas uppfattning tillhandahöll kommunstyrelsen tidplan för årsredovisning och bokslut för 2019 väldigt sent. Enligt revisorernas bedömning har denna försening försvårat revisionens arbete. Revisorerna rekommenderar kommunstyrelsen att fastställa tidplanen för årsredovisning och bokslut för 2020 väsentligt tidigare.

Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

Vi bedömer, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Granskningen har visat att de av fullmäktige fastställda finansiella målen har uppnåtts 2019. Kommunens resultat för 2019 uppgick till 193 mkr, vilket är 9 mkr högre än samma period 2019. Det beror främst på god tillväxt av skatteunderlaget och därmed ökade skatteintäkter. Resultatutfallet från balanskravet för helåret uppgick till 171,5 mkr, vilket är 98,8 mkr högre än budgeterat. Nämnderna redovisar ett överskott om 96,9 mkr. Därmed gör revisorerna bedömningen att kommunen kommer att klara balanskravet för helåret.

Verksamhetsmässiga mål

Revisorerna bedömer att resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

Redovisningsprinciper

Revisorernas arvoden är utbetalda enligt kommunens arvodesreglemente. En av revisorerna har återsänt alla utbetalda arvoden och istället hävdat att arvodet ska faktureras från ett privat bolag. Kommunen har motsatt sig fakturering. Kommunen har betalat in arbetsgivaravgifter och källskatt på utbetalda arvoden till Skatteverket. De av revisorn återsända arvodena har kommunen redovisats på ett konto i kommunens balansräkning. Revisorerna bedömer att kommunen utifrån väsentlighetsprincipen efterlever RKR:s rekommendationer.

Granskning av delårsrapport 2019-08-31

Granskningen av delårsrapporten syftar till att pröva om rapporten följer gällande lagstiftning och anvisningar rörande upprättande av delårsrapport. Uppdraget omfattar även att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige fastställt och att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av resultat och ställning och om den är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Finansiella mål

Kommunen har fastställt två finansiella mål. Ett rörande budgethållning och ett avseende långsiktig hållbar ekonomisk utveckling. Målet för budgethållning är riktat mot nämnderna och kommunfullmäktige har beslutat om ett prognostiserat nollresultat mot budget. I delårsrapporten visade nämnderna ett positivt resultat mot budget om 96 mkr och mot helårsprognosen ett positivt resultat om 68 mkr. En positiv avvikelse tyder på att budgeten inte är i balans. Målet avseende långsiktig hållbar ekonomi prognostiserades för 2019 per augusti uppgå till 2,3 procent och därmed uppnå det tvåprocentiga målet.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten per 2019-08-31 kommenteras samtliga mål men det framgår inte vilka tal som ska nås för respektive mått. Däremot anges inom alla områden att arbetet löper enligt plan, löper i stort enligt plan eller löper enligt plan med vissa avvikelser.

Den sammanfattade bedömningen vad gäller de verksamhetsmässiga målen med bäring på god ekonomisk hushållning är att det saknas tillräckligt med uppgifter för att läsaren av rapporten ska kunna göra en egen bedömning av hur kommunen har kommit fram till redovisade bedömningar av måluppfyllelse samt den prognos av måluppfyllelse som görs för helåret 2019.

Mot bakgrund av genomförd granskning är revisorernas bedömning av delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och god revisionsred.

Fördjupade granskningar och förstudier

I det följande lämnas sammanfattningar av respektive granskning.

Tabell 2 nedan redovisar de fördjupade granskningar och förstudier som revisorerna genomfört 2019.

Tabell 2 Fördjupade granskningar och förstudier 2019

<i>Fördjupad granskning/förstudie</i>
Granskning av kommunens arbete med våldsutsatta personer i nära relationer och hantering av orosanmälningar till socialtjänsten
Granskning av tillsynsansvar och olaga intrång i förskola och skola
Granskning av löneprocessen
Förstudie: Granskning av arbetet med miljömål
Granskning av kommunens samverkan med civilsamhället
Granskning av kommunens arbete med effektiviseringar
Granskning av intern kontroll
Granskning av grundskolenämndens styrning för att uppnå en jämlik skola
Granskning av kommunens arbete för att nå låg sjukfrånvaro
Uppföljning av revisionsprojekt 2017
Granskning av äldreomsorgen
Förstudie: Granskning av kommunens styrning och genomförande av investeringar
Förstudie: Granskning av kommunens arbete med ensamkommande unga

Granskning av kommunens arbete med våld i nära relationer

Granskningens syfte var att översiktligt bedöma om kommunens arbete med våld i nära relationer sker på ett ändamålsenligt sätt. I detta ingick även att bedöma huruvida hanteringen av orosanmälningar som inkommer till socialtjänsten är ändamålsenlig.

Granskningen har visat att nämnden saknar en tydlig styrning och uppföljning avseende arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat/utsatts för våld. Nämnden har inte fastställt några mål för verksamheten och det sker heller inte någon uppföljning eller återrapportering kring hur arbetet fortgår eller vilka resultat det ger. Nämnden har inte heller på annat sätt säkerställt att det arbete som bedrivs i verksamheten avseende våld i nära relationer sker på ett ändamålsenligt sätt, utifrån gällande lagar och föreskrifter.

Granskningen har dock visat att det i stor utsträckning finns upprättade riktlinjer och rutiner som ett stöd för handläggarna i arbetet. Det genomförs också löpande egenkontroller för att säkerställa att de efterlevs. Utifrån genomförd granskning bedömde KPMG också att det finns goda organisatoriska förutsättningar för att bedriva verksamheten på ett ändamålsenligt sätt vad gäller ansvarsfördelning och kompetens hos de som arbetar med målgruppen. Likaså att det finns goda förutsättningar för samverkan genom ett starkt fokus på detta från ledningen och rutiner som utgör en god grund för arbetet. Samverkan behöver dock utvecklas för att fungera på samtliga nivåer i organisationen.

Målgruppen erbjuds i stort de insatser som Socialstyrelsen i sina allmänna råd (SOSFS 2014:4) anger att nämnden bör kunna erbjuda. Det finns dock utvecklingsmöjligheter, framförallt avseende möjligheten att erbjuda hjälp att ordna stadigvarande boende. Likaså kan de insatser som erbjuds till barn som bevittnat/utsatts för våld behöva ses över och eventuellt kompletteras.

Gällande hantering av orosanmälningar som rör barn som utsatts för eller bevittnat våld så finns det även här riktlinjer och rutiner framtagna för detta och genomförda intervjuer vittnar om att det fungerar förhållandevis väl. Inom ramen för granskningen har det dock tittats närmare på ett urval ärenden. Ärendegranskningen visar att det finns förbättringsområden vad gäller såväl genomförande av akut skyddsbedömning och överskridanden av utredningstider, vilket är områden som är tydligt reglerade.

Utifrån genomförd granskning och revisorernas bedömningar rekommenderades socialnämnden att:

- Fastställa mål för arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat våld samt ta fram en handlingsplan som tydliggör när och hur målen ska uppnås (i enlighet med SOSFS 2014:4)
- Överväga och besluta om vilken uppföljning och återrapportering nämnden önskar avseende arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat våld för att kunna följa och vidta åtgärder utifrån de resultat och effekter som arbetet ger
- Genomföra en kartläggning av förekomsten av våldsutsatta och barn som bevittnat våld i kommunen (i enlighet med SOSFS 2014:4)
- Vidta åtgärder för att säkerställa att de lagstadgade utredningstiderna följs för att säkerställa att barn och unga får hjälp i tid.
- Se över, och vid behov komplettera, det utbud av insatser som erbjuds till såväl våldsutsatta och barn som bevittnat och utsatts för våld
- Säkerställa att det finns en väl fungerande samverkan på alla nivåer i organisationen, både inom nämndens verksamhetsområde och med andra nämnder.

I yttrande från socialnämnden framkommer att nämnden ser ett behov av fastställda mål för arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat våld och därför ska lägga in en aktivitet i verksamhetsplanen för 2020 gällande att övergripande mål för arbetet ska tas fram. I yttrandet framgår även att den svarande nämnden ser positivt på utökad rapportering gällande våldsarbetet. Nämnden ser inget behov av att ytterligare kartlägga förekomsten av våldsutsatta och barn som bevittnat våld i kommunen. Under 2018 och 2019 har nämnden kartlagt samtliga insatser riktade mot målgruppen, vilket har utmynnat i en tjänstekarta.

Granskning av tillsynsansvar och olaga intrång i förskola och skola

Syftet med granskningen har varit att bedöma om överlämnandet av tillsynsansvaret mellan vårdnadshavare och personal genomförs på ett säkert sätt vid kommunens förskolor. Vidare syftade granskningen till att bedöma om förskolan och skolan har rutiner för att förhindra obehöriga att ta sig in i förskolans och skolans område.

Vid granskningens oanmälda besök kunde KPMG röra oss fritt på flertalet grundskolor utan att uppmärksammas särskilt. Inte förrän KPMG gav oss "till känna" fick vi frågor om vårt ärende. På förskolorna uppmärksammades vi nästan omedelbart. Inför och efter besöken har för- och grundskolorna fått möjlighet att skicka in skriftliga rutiner för besökare. KPMG konstaterade att rutinerna inte finns dokumenterade på alla enheter.

Vid Huddinge kommuns förskolenheter finns det rutiner för att ta emot och lämna tillbaka barn. I intervjuer med förskolechefer och pedagogisk personal framgår att det finns rutiner till grund för att säkerställa att barnen har tagits emot och återlämnats vid avlämning då annan person än vårdnadshavare hämtar. Dessutom finns rutiner vid öppnings- och stängningstid.

Mot bakgrund av genomförd granskning bedömdes att överlämnandet av tillsynsansvaret mellan vårdnadshavare och personal på förskola genomförs på ett säkert sätt. Det bedömdes också att förskolan och skolan har rutiner för att förhindra obehöriga att ta sig in på förskolans och skolans område, men att rutinerna bör dokumenteras och hur rutinerna efterföljs följas upp av huvudmannen. Det gäller särskilt grundskolan. Öppenhetsperspektivet måste kontinuerligt ställas i relation till säkerhetsperspektivet.

Med bakgrund av granskningen rekommenderade revisorerna förskolenämnden och grundskolenämnden att:

- tillse att det på enheterna finns dokumenterade enhetsspecifika rutiner vid överlämning av barn på förskola samt obehörigt besök, som personalen har kännedom och följer,
- tillse att enheterna minimerar antalet öppna passager,
- tillse att enheterna har ändamålsenliga system för att identifiera besökare genom exempelvis besöksbrickor, anmälningsplikt eller liknande,
- tillse att för- och grundskolorna ser över möjligheterna till "säkra" låsta rum om en hotfull situation skulle uppstå samt att det finns en fastställd och känd rutin som personalen med lämpliga intervaller får öva inrymning utifrån.

I yttrande från förskolenämnden framkommer att nämnden ställer sig positiva till rekommendationen om att det ska finnas dokumenterade enhetsspecifika rutiner för överlämning och obehöriga på förskolans område samt rekommendationerna om att ha ändamålsenliga system för att identifiera besökare, att minimera antalet öppna passager och se över möjligheten till att ha "säkra" låsta rum. Nämnden ämnar ta hänsyn till dessa rekommendationer i arbetet med att ta fram tematiska strategier för ny- och tillbyggnation samt renovering av förskolor i Huddinge kommun.

I yttrande från grundskolenämnden framkommer att nämnden ställer sig positiva till rekommendationen om att det ska finnas dokumenterade enhetsspecifika rutiner för obehöriga på grundskolans område och ämnar vidta åtgärder. Nämnden ställer sig även bakom rekommendationerna om att tillse att enheterna har ändamålsenliga system för att identifiera besökare, att minimera antalet öppna passader och se över möjligheten till att ha "säkra" låsta rum. Nämnden ser vidare att det faktum att flera skolor har "öppen" matsal dit allmänheten också är välkommen försvårar.

Granskning av löneprocessen

Granskningen syftade till att bedöma om det finns en tillräcklig intern kontroll för att säkerställa att löner utbetalas med rätt belopp och att detta endast sker till anställda i kommunen.

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte var att det finns brister i den interna kontrollen som medför risk för att felaktig lön eller lön till någon som inte är anställd skulle kunna förekomma. Löneprocessen omfattar många medarbetare från den anställde som ska rapportera avvikelse, chefer på olika nivåer som fattar beslut om anställning, lön och annan ersättning samt godkänner avvikelser samt HR-avdelningen som ansvarar för bearbetningen av uppgifterna. De kontroller som ska utföras och av vem är inte tillräckligt systematiserade och tydliggjorda samt att det i många fall inte finns nedtecknade i form av arbetsanvisning, tillämpningsanvisning eller rutinbeskrivning eller dylikt.

Mot bakgrund av genomförd granskning rekommenderade revisorerna kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att fastslagen attest- och utanordningsinstruktion efterlevs.
- Ta fram rutinbeskrivning, arbetsanvisning eller dyl. över vem som gör vad, när i tiden, på vilket sätt, med vilken periodicitet samt hur dokumentationen för kontrollmoment ska genomföras.
- Fastslå med vilken periodicitet uppföljning av utanordningslistor ska ske.
- Säkerställa att anställningsavtal inkommer för arkivering.
- Säkerställa att registrering av anställda i Huddinge kommun hanteras likformigt.
- Säkerställa att chefer följer upp overtiden månadsvis.
- Se över och revidera de stödjande dokumenten som är kopplat mot granskningens syfte.

I yttrande från kommunstyrelsen framkommer att nyanställda chefer genomgår en chefsintroduktion som tar sikte på chefers ansvarsområde, bland annat avseende ekonomi och personal. Även i den utbildning chefer genomgår avseende lönehanteringen tas attest och utanordningsinstruktioner upp.

Kommunstyrelsen anser att det görs en mängd kontroller för att avvärja felaktigt utbetalda löner och har genom åren utökat antalet kontroller av olika slag, men att det saknas en skriftlig rutin för vilka kontroller som ska genomföras när och vem som genomför kontrollerna. I yttrandet framgår att de allra flesta kontroller generellt genomförs månadsvis och att uppföljning av attest av utanordningslistor sker en gång per kvartal och drygt en vecka efter att listorna skapats. Det framgår även att kommunstyrelsen kommer att ta fram rutinbeskrivningar för de olika kontrollmomenten samt anvisningar med vem som gör vad och med vilken periodicitet.

I yttrandet från kommunstyrelsen beskrivs svårigheten att säkerställa att alla anställningsavtal inkommer för arkivering och att det är respektive chef som är ansvarig för att se till att anställningsavtalen inkommer till HR-avdelningen. Det är även respektive chefs ansvar att se till att registreringerna i Heroma hanteras enligt de instruktioner som getts i samband med utbildning.

Granskning: Förstudie av arbetet med miljömål

Syftet med förstudien var att skapa tillräcklig kunskap hos revisorerna om arbetet med att säkra kommunens miljömål, för att kunna avgöra om en fördjupad granskning behöver ske.

En viktig del i kommunens miljöarbete är att peka ut riktningen och kommunens miljöprogram ska fungera som ett paraplydokument. Programmet används som underlag i kommunens målstyrningsarbete och uppföljning på övergripande nivå sker systematiskt enligt beslutad modell. Utifrån kommunens nuläge, tidigare utfall och målbilder för olika områden, omfattar miljöprogrammet totalt 89 mål. I programmet redovisas målen på övergripande nivå. Hur nämnderna ska prioritera mellan de olika målområdena är inte angivet.

Nämnderna ska i sina verksamhetsplaner lyfta miljöfrågor som de vill fokusera på under det kommande året. Förstudien visar att nämndernas mål utformas utifrån kommunfullmäktiges mål om Ekosystem i balans. Vilket genomslag dessa mål får i linjeorganisationen är dock inte tydligt varför revisorerna bedömer att styrningen ut i linjeorganisationen behöver förbättras. Vidare finns förbättringsmöjligheter när det gäller förvaltningarnas uppföljningsarbete av uppriktade miljömål. För att utveckla uppföljningen bedömer revisorerna att varje nämnd bör ha tydligt utarbetade rutiner för uppföljning med indikatorer för samtliga mål.

Granskning av kommunens samverkan med civilsamhället

Granskningen har syftat till att kartlägga kommunens samverkan med civilsamhället samt hur ideella organisationer, idrottsföreningar, intresseorganisationer med flera upplever samarbetet med kommunen och hur de bemöts. Kartläggningen / nulägesbeskrivningen har utformats så att det är möjligt att i en eller flera fördjupade granskningar analysera hur invånarnytta prioriteras i de kommunala verksamheter där samverkan med civilsamhället sker eller är möjlig. Särskilt fokus har lagts på att kartlägga hur samverkan är utformad inom områden där civilsamhället kan komplettera och avlasta kommunens arbete.

Granskningens sammanvägda slutsats var att kommunen såväl strategiskt som konkret bör förtydliga vad den ska uppnå med samverkan och samarbetet med civilsamhället. Det bör ligga till grund för mål som tydliggör vilka resultat berörda nämnder ska uppnå i detta avseende, inklusive bemötande och kommunikation. En sådan strategi bör bland annat bygga på en närmare analys av förutsättningar och behov av samverkan inom olika områden. Den bör ligga till grund för prioritering av vilka verksamhetsområden som särskilt bör omfattas av samverkan med civilsamhället och tydliggöras i styrning via Mål och budget samt verksamhetsplaner. Vidare bör en samlad årlig uppföljning och analys övervägas, omfattande mål och resultat i relation till kommunens fördelning av resurser till civilsamhället. Det bör redovisas och analyseras uppdelat på typ av förening, kategori av stöd (såsom verksamhetsbidrag och lokalbidrag), samt sammansättning av medlemmar och/eller deltagare uppdelat på kön och kommundel.

Mot denna bakgrund, rekommenderade revisorerna att:

- Kommunstyrelsen tar fram en strategi för att konkret tydliggöra vad kommunen ska uppnå med samverkan och samarbetet med civilsamhället, samt hur arbetet ska utvecklas, styras och följas upp. I ett sådant arbete bör representanter från olika delar av civilsamhället bjudas in till dialog och medverkan.
- Kommunstyrelsen ser över kommunens webbplats, med avseende på struktur, navigering, sökfunktioner, informationskvalitet och informationsinhämtning via mobiltelefon.
- Nämnderna ser över sitt sätt att bemöta och söka samverkan med civilsamhället.
- Kommunstyrelsen och nämnderna tydliggör kommunens kontaktvägar och kontaktuppgifter till funktioner och ansvarsområden så att som söker uppgifter inte riskerar att förbises.
- Ser över både:
  - Sitt sätt att bemöta och söka samverkan med civilsamhället, samt
  - Kommunens webbplats med avseende på förbättring av navigering, struktur, sökfunktioner och informationsinhämtning via mobiltelefon.

Sluttid för yttrande är efter denna redogörelses upprättande.

Granskning av kommunens arbete med effektiviseringar

Granskningen syftade till att granska om kommunen lever upp till bestämmelserna i kommunallagen om god ekonomisk hushållning (kap 11). Det gjordes genom att granska effektiviteten i kommunens verksamheter samt genom att analysera huruvida effektiviseringsarbete sker på ett målinriktat, konsekvent och ändamålsenligt sätt.

Den sammanfattande bedömning var att kommunstyrelsen inte haft en ändamålsenlig ledning, samordning och uppföljning för att uppnå en tillräckligt kostnadseffektiv verksamhet. KPMG bedömer att det behövs ett mer strukturerat och systematiskt jämförelsearbete både internt och med andra kommuner, analys av resultat av dessa jämförelser samt framtagande av handlingsplaner för förändringar. KPMG:s bedömning var att kommunstyrelsen och nämnderna är på rätt väg men de behöver fortsätta att säkerställa att kommunens verksamhet håller god kvalitet och är kostnadseffektiv. Granskningen konstaterade att uppföljning av verksamhet och ekonomi strukturellt fungerar väl men bedömer dock att kommunstyrelsen och nämnderna behöver i sin ledning, styrning och uppföljning ha ett större fokus på ekonomi och kostnadseffektivitet än tidigare år.

KPMG bedömde att det i dagsläget inte finns tillräckligt stöd/många projektledare om många förvaltningar önskar hjälp med sitt digitaliseringsarbete. Det konstaterades att även från förvaltningarna saknas tillräckligt stöd och hjälp framåt i det digitala utvecklingsarbetet. Revisorerna rekommenderade kommunstyrelsen att säkerställa förutsättningarna för att skapa en ”digital kommun” och att IT-resurser är organiserade på ett ändamålsenligt sätt med avseende på ambitionerna om att effektivisering ska realiseras med hjälp av digitalisering.

Det är positivt att kommunstyrelsen fått i uppdrag att ta fram en ny styrmodell för att möjliggöra en tydligare och enklare styrning med kundfokus. I dagsläget tenderar kommunstyrelsen och nämndernas rapporter bli väldigt omfattande, vilket försvårar överblickbarheten och riskerar ta fokus från det mest väsentliga ur ekonomi-styrningssynvinkel.

Revisorerna lämnade följande rekommendationer till kommunstyrelsen och nämnderna:

- att kommunstyrelsen fortsätter säkerställa den långsiktiga ekonomiska planeringen samt tydliggör och kommunicerar de ekonomiska styrprinciperna
- att kommunstyrelsen säkerställer förutsättningarna för att skapa en ”digital kommun” och att IT-resurser organiseras på ett ändamålsenligt sätt med avseende på ambitionerna om att effektivisering ska realiseras med hjälp av digitalisering.
- att kommunstyrelsen och nämnderna utarbetar konkreta åtgärdsplaner för genomförande av kostnadssänkningar i verksamheterna med bibehållen eller förbättrad kvalitet.
- kommunstyrelsen och nämnderna att fortsätta arbetet med att säkerställa en analys- och resultatkultur inom hela organisationen.
- utveckla ledarskapets förutsättningar och förmågor att genomföra förändring.
- kommunstyrelsen och nämnderna att ta tillvara goda exempel inom kommunen och i andra kommuner avseende effektivisering.

Sluttid för yttrande är efter denna redogörelses upprättande.

Granskning av intern kontroll

Syftet med granskningen var att ge underlag till revisorerna för att bedöma om nämndernas arbete med intern kontroll är tillräckligt.

I frågeställningen ingick att bedöma hur kommunstyrelsen tar ansvar för den interna kontrollen och säkerställer att ett enhetligt angrepps- och metodsätt tillämpas vad det gäller nämndernas arbete med intern kontroll.

Den sammanfattande bedömning var att nämndernas arbete med intern kontroll inte fullt ut är tillräckligt. Vidare bedömdes att kommunstyrelsen inte tar ett tillräckligt ansvar för att säkerställa att ett enhetligt angrepps- och metodsätt tillämpas avseende nämndernas internkontrollarbete.

Likt den granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt som KPMG genomförde under 2018, bedömdes att kommunstyrelsen har lagt en god grund för ett enhetligt och ändamålsenligt arbete med intern kontroll för nämnderna. Kommunstyrelsens har upprättat relevanta styrdokument för den övergripande styrningen av intern kontroll samt en omfattande guide till intern kontroll. Däremot var KPMG:s bedömning att kommunstyrelsen bör ta en aktivare roll i att leda kommunens internkontrollarbete. Granskningen visar att kommunens nämnder skiljer sig i flera avseenden, bland annat hur de tolkar reglementet för intern kontroll och vad kommunstyrelsen förväntar sig av respektive nämnd. Vidare skiljer sig nämnderna åt i vilken utsträckning de arbetar utifrån kommungemensamma mallar samt om de upprättat verksamhets specifika rutiner.

Granskningen visade vidare att vissa förtroendevalda inte har tillräcklig kännedom om sitt ansvar kring intern kontroll, samt att de inte är delaktiga i risk- och väsentlighetsarbetet och internkontrollarbetet.

Utifrån genomförd granskning rekommenderade revisorerna kommunstyrelsen att:

- Verka för att nämnderna har ett tydligt och enhetligt angreppssätt i arbetet med intern kontroll.
- Tillvarata den potential som internkontrollgruppen faktiskt har för att sprida goda exempel.

- Utarbeta riktlinjer om att samtliga förtroendevalda ska delta i arbetet med risk- och väsentlighetsanalyser. Detta arbete föregår fastställande av internkontrollplaner.
- Uppdra till nämnderna att verka för att samtliga förtroendevalda har kännedom om sitt ansvar för intern kontroll och riskanalyser.
- Inrätta en central funktion för att säkerställa enhetlighet i nämndernas registerförteckningar och för att dessa lever upp till dataskyddsförordningen.

Sluttid för yttrande är efter denna redogörelses upprättande.

Granskning av grundskolenämndens styrning för att uppnå en jämlik skola

Syftet med granskningen har varit att bedöma om grundskolenämnden fördelar resurser utifrån elevernas olika behov och förutsättningar i enlighet med gällande lagstiftning. KPMG:s bedömning var att kommunen gör det, men att det är viktigt att kontinuerligt se över och vid behov justera kommunens resursfördelningsmodell för ökad träffsäkerhet.

Mot denna bakgrund såg KPMG positivt på den översyn som Grundskolenämnden inlett av den socioekonomiska tilläggsersättningen. Denna översyn bör ske i nära dialog med rektorerna, så att skolornas erfarenheter av den nuvarande modellen kan tas tillvara, samtidigt som legitimitet och förankring av den reviderade modellen främjas.

Granskningen visade att rektors förutsättningar att fördela resurserna efter elevernas olika behov är goda, men att det är viktigt att noga följa hur dessa förutsättningar påverkas både av eventuella förändringar av resursfördelningsmodellen och nämndens totala resurstilldelning. Av granskningen framgick att en betydande del av de granskade skolornas intäkter består av olika riktade kommunala och statliga bidrag. Det kan ge kännbara konsekvenser för verksamheten beroende på hur olika resursfördelningsfaktorer påverkar mellan åren. Det är därför viktigt att både i den årliga uppföljningen av resursfördelningen och den pågående översynen av den socioekonomiska ersättningen beakta de samlade effekterna av de olika kommunala och statliga riktade medlen på den totala resursfördelningen för kommunens olika skolor. De extra medel som Annerstaskolan och Visättraskolan fått har 2019 framförallt använts till strukturella insatser med fokus på klass- och gruppsammanhang. Det är svårt att mäta effekter av specifik resursfördelning, men skolorna ser resultat i form av en kraftig minskning av incidenter och antalet elever med problematisk frånvaro. De extra medlen har också möjliggjort förstärkt bemaning bland annat i form av resurspersoner i varje klass, vilket uppges ha haft stor betydelse för elevernas skolresultat och pedagogernas arbetsmiljö.

För att i större utsträckning kunna mäta effekter, samt säkerställa att resurser fördelas efter elevernas olika förutsättningar och behov på alla nivåer och att resursfördelningen leder till i önskvärda resultat, behöver nämnden dock fortsätta utveckla sin uppföljning.

Faktorer som god styrning och ledning, liksom kunskapen och kompetensen hos de vuxna i skolan är också betydande delar av det kompensatoriska uppdraget. Utöver behovet av en träffsäker resursfördelning betonades vikten av att långsiktigt hålla fast vid en tydlig och konsekvent styrning med fokus på ett hållbart arbete för att utveckla en likvärdig skola med goda resultat oavsett elevernas olika förutsättningar. En annan viktig fråga rörde möjligheten att dela lärande exempel mellan skolorna. I kommunen finns en rad fora och arbetssätt för att göra det,

men samtidigt en potential för förbättring bland annat inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Med utgångspunkt från KPMGs iakttagelser och bedömningar lämnade revisorerna följande rekommendationer:

- Grundskolenämnden bör i den pågående översynen av den socioekonomiska tilläggsrättningen:
  - ha en nära dialog med kommunens rektorer, samt
  - beakta de samlade effekterna av samtliga kommunala och statliga riktade medel för resursfördelningen på kommunens olika skolor.
- Att grundskolenämnden bör fortsätta utveckla den årliga uppföljningen av resursfördelningen samt dess resultat och effekter. Den bör så långt möjligt omfatta en samlad redovisning och analys av såväl de ekonomiska som resultatmässiga effekterna av de olika kommunala och statliga riktade medlen för grundskolorna i kommunen.

Sluttid för yttrande är efter denna redogörelses upprättande.

Granskning av kommunens arbete för att nå låg sjukfrånvaro

Det övergripande syftet med granskningen var att granska om kommunstyrelsen och nämnderna bedriver ett ändamålsenligt arbete för att nå en låg sjukfrånvaro.

Granskning har funnit att det bedrivs ett strukturerat och systematiskt arbete i Huddinge kommun för att nå låg sjukfrånvaro. Centralt i detta arbete är de kommunövergripande styrdokument som ligger till grund för arbetsmiljö- och rehabiliteringsarbetet – *Rehabiliteringshandbok – anvisningar för Huddinge kommun*, samt *Arbetsmiljöarbetet i Huddinge kommun*. Styrdokumentet har en tydlig struktur som tydligt beskriver roller och ansvar och de olika processerna. Dessutom finns, för rehabiliteringsarbetets vidkommande, integrerat IT-stöd som bidrar till att säkerställa att rätt medarbetare får rätt insats i rätt tid.

Därutöver konstaterade KPMG att kommunen ger ett omfattande utbildningspaket som relaterar frågan om sjukfrånvaro till chefer. Exempelvis är *Grundläggande arbetsmiljöutbildning* en obligatorisk tredagarsutbildning som leder till certifiering i arbetsmiljö. I kombination med kommunens gemensamma ledarskapsmodell, *Transformerande ledarskap*, gjordes bedömningen att kommunens arbete för att nå låg sjukfrånvaro präglas av ett brett angreppssätt.

Mot denna bakgrund var det KPMG:s revisionella bedömning att kommunstyrelsen bedriver ett ändamålsenligt arbete i syfte att nå låg sjukfrånvaro.

Däremot bedömdes det att analysförmågan ur ett samlat perspektiv avseende sjukfrånvaron är svag i Huddinge kommun. Under granskningen har KPMG inte kunnat identifiera något pågående analysarbete som syftar till att öka kunskapen om varför Huddinge kommuns sjukfrånvaro ligger konstant högre än i övriga kommuner och i riket över tid.

Med anledning av ovanstående rekommenderades kommunstyrelsen att:

- prioritera och förstärka analysarbetet kring de inre och yttre faktorer som kan antas påverka sjukfrånvarons nivåer.

- prioritera analysarbetet kring orsaker till skillnader mellan Huddinge kommun och övriga länet.
- utreda former för hur medarbetarnas direkta delaktighet i framtagandet av rutiner och arbetssätt som syftar till att minska sjukfrånvaron kan utvecklas.
- säkerställa att de delar av kommunens ledarskapsmodell som befrämjar syftet att minska sjukfrånvaron används fullt ut

Sluttid för yttrande är efter denna redogörelses upprättande.

Uppföljning av revisionsprojekt 2017

Syftet med uppföljningen var att granska och bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i respektive granskningsrapport nedan:

Granskning av hur barnens rättigheter tas tillvara i Huddinge kommun

De rekommendationer som lämnades i samband med den tidigare granskningen torde ses som förslag på förbättringsinitiativ då inga brister påvisades i granskningen. Detta bedömde KPMG ha påverkat nämndernas benägenhet att bedriva ett aktivt åtgärdsarbete utifrån barnrättsfrågan. Granskningen har inte kunnat finna att kommunen under perioden 2017-2019 på ett systematiskt sätt har arbetat med att tydliggöra barnrättsfrågan i centrala styrdokument. I Mål och budget 2020 så noterades att det finns en hänvisning till FN-konventionen om barns rättigheter. Där står även skrivet att barnkonventionen ska vara en central del i utformningen av kommunens arbete. Någon strategi för hur detta ska gå till är ännu ej framtagen. Det finns exempel på kommuner som sedan några år tillbaka har sådana strategier. I nämndernas verksamhetsplaner för 2020, som ännu inte har beslutats, anser KPMG därför att det bör det framgå *hur* kommunen planerar att arbeta med barnrättsfrågor framöver utifrån kommunfullmäktiges intention. Vidare bedömer revisorerna att det finns mer att göra för att öka kunskapsspridningen i denna fråga mellan förvaltningarna på ett systematiskt sätt.

Med anledning av vad som framkom i uppföljningen bedömde revisorerna att kommunstyrelsen borde vidta följande åtgärder:

- i styrdokumentet tydligt ange kommunens strategi för att implementera barnkonventionen och arbeta med barnrättsfrågor,
- verka för en tydligare ansvarsfördelning och bättre samordning när det gäller barnrättsfrågorna, samt
- hämta inspiration från kommuner som kommit längre i barnrättsarbetet.

Granskning av IT-organisationen

Utifrån genomförd uppföljning gjordes bedömningen att kommunen vidtagit åtgärder som syftar till att tydliggöra ansvar och roller samt utveckla det strategiska IT-arbetet. Dock visade uppföljningen att kommunen fortfarande använder sig av det generiska SLA-avtalet.

Följaktligen rekommenderade revisorerna kommunstyrelsen att återigen se över IT-funktionens uppdrag utifrån det behov av verksamheterna genom att formulera SLA per system.

- *Granskning av upphandlingsprocessen*

Granskningens övergripande bedömning var att kommunen har arbetat för att utveckla styrningen av upphandlingsverksamheten, bl.a. genom att revidera kommunens upphandlingspolicy. Utöver detta har även rutiner för direktupphandlingar upprättats och publicerats på kommunens intranät.

En rekommendation som lämnades i samband med den tidigare granskningen var att kommunstyrelsen skulle upprätta operativa och mätbara mål för upphandlingssektionen. I verksamhetsplanen för 2019 finns två mål för upphandlingssektionen. Målen har funnits sedan 2017. KPMG bedömde att kommunstyrelsen delvis vidtagit ändamålsenliga åtgärder utifrån denna rekommendation. För att bedöma rekommendationen som helt åtgärdad krävs att mätbara mål upprättas.

Vidare visar uppföljningen att uppföljning av pågående och genomförda upphandlingar inte tas upp i kommunstyrelsens internkontrollplan. Följaktligen rekommenderade revisorerna kommunstyrelsen att återigen att lyfta in detta som ett moment i internkontrollplanen.

Revisorerna bedömde även att kommunstyrelsen bör följa upp effekterna av det teambaserade arbetssättet för att säkerställa att metoden ökar följsamheten till internkontrollplanen.

- *Granskning av intern representation*

Utifrån genomförd uppföljning kunde det konstateras att kommunen har vidtagit åtgärder som syftar till att säkerställa att anvisningarna vad gäller förmånsbeskattning är kända och efterlevs. Kommunen beaktar även intern representation som en risk i arbetet med intern kontroll. KPMG bedömer att dessa åtgärder är tillräckliga. Kommunen har dock valt att inte använda sig av det beräkningsstöd för momsavdrag som Skatteverket erbjuder utan istället vidta andra åtgärder. Enligt revisorernas bedömning bör kommunen överväga använda sig av beräkningsstödet för att minska risken för felkontering av moms.

Granskning av äldreomsorgen

Denna granskning har inte kunnat slutföras på grund av Coronaviruset. Granskningen kommer att slutföras 2020.

Förstudie: Granskning av kommunens styrning och genomförande av investeringar

Denna granskning har inte kunnat slutföras på grund av Coronaviruset. Granskningen kommer att slutföras 2020.

Förstudie: Granskning av kommunens arbete med ensamkommande unga

Förstudiens syfte har varit att ta fram tillräcklig kunskap om arbetet med ensamkommande unga som fyllt eller ska fylla 18 år för att revisorerna ska kunna avgöra om en fördjupad granskning behöver göras.

Förstudien visade att kommunen, inom de områden som berörts i förstudien, följer gällande lagstiftning och regler. Kommunen har valt att inte ha särskilda arbetssätt och rutiner i arbetet

med ensamkommande unga utan i enlighet med KL 2 Kap 3§ tillämpar samma arbets sätt för ensamkommande som används för övriga barn och unga vuxna.

Förstudien redovisade ett antal skäl för riktade insatser för ensamkommande unga i syfte att ge dem en god start i vuxenlivet. Ett sådant arbete torde även vara gynnsamt för kommunen på kort som lång sikt såväl ekonomiskt som i arbetet med social hållbarhet och trygghet. Vidare bekräftar förstudien bilden som frivilligorganisationerna har framfört rörande brister i kommunens samverkan med dessa organisationer med följd att kommunen inte tagit vara på den kompetens, erfarenhet och ambition som civilsamhället har. Samarbete som erbjudits kommunen i arbetet med ensamkommande unga har enligt uppgift bemötts på ett ointresserat sätt och kommunens respons ser ut att ha varit bristfällig.

Vidare visade förstudien att kommunen inte bedriver någon uppsökande verksamhet för de ensamkommande asylsökande över 18 år som återkommer till kommunen. Ansvaret för dessa ungdomar ligger på Migrationsverket, men eftersom de trots allt vistas i kommunen och ofta har en osäker och utsatt tillvaro, är vår bedömning att det skulle kunna finnas fördelar om kommunen bedrev ett mer aktivt arbete.

Det är revisionens uppfattning att kommunen bör välkomna insatser från frivilligorganisationer och därför lämnades följande rekommendationer till kommunstyrelsen, gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden:

- Utveckla samverkan med civilsamhället
- Förbättra kommunikationen med civilsamhället

Sluttid för yttrande är efter denna redogörelses upprättande.

Begärda och inkomna yttranden under 2019

Revisionskrivelser och rapporter har överlämnats till granskade nämnder, kommunstyrelsen samt kommunfullmäktig. Svar från nämnder/styrelsen på rapporter där revisorerna efterfrågat svar och som har inkommit när denna redogörelse upprättas, återges i tabell 3 nedan.

Revisionskrivelser, rapporter och ett sammanfattande informationsblad per rapport har tillsammans med yttranden från styrelse/nämnder lagts ut på kommunens webbplats.

Tabell 3 Begärda och inkomna yttranden för fördjupade granskningar under 2019

<i>Revisionsrapport</i>	<i>Besvarande</i>	<i>Inkom</i>
Granskning av kommunens arbete med våldsutsatta personer i nära relationer och hantering av orosanmälningar till socialtjänsten	Socialnämnden	Oktober 2019
Granskning av tillsynsansvar och olaga intrång i förskola och skola	Förskolenämnden Grundskolenämnden	September 2019
Granskning av löneprocessen	Kommunstyrelsen	Juli 2019
Förstudie: Granskning av kommunens arbete med ensamkommande unga	Kommunstyrelsen Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden Socialnämnden	April 2020
Granskning av kommunens samverkan med civilsamhället	Kommunstyrelsen	Har begärts till september 2020
Granskning av kommunens arbete med effektiviseringar	Kommunstyrelsen	Har begärts till september 2020
Granskning av intern kontroll	Kommunstyrelsen	Har begärts till september 2020
Granskning av grundskolenämndens styrning för att uppnå en jämlik skola	Grundskolenämnden	Har begärts till september 2020
Granskning av kommunens arbete för att nå låg sjukfrånvaro	Kommunstyrelsen	Har begärts till september 2020

Lekmannarevision

Granskningen av kommunala bolag har utförts enligt kommunallagen och god revisionsred i kommunal verksamhet. Det innebär att revisorerna har planerat och genomfört granskningar för att i rimlig grad försäkra sig om att bolagens verksamheter sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagens interna kontroll är tillräcklig. Granskningarna har utgått från de beslut bolagens ägare fattat och har inriktats på att granska att besluten verkställts samt att verksamheterna håller sig inom de ramar som bolagsordningarna anger. Tabell 4 nedan redovisar lekmannarevisorer för respektive bolag.

Tabell 4 Sammanställning över lekmannarevisorer i kommunala bolag

<i>Bolag</i>	<i>Lekmannarevisor</i>	<i>Suppleant</i>
Huge Bostäder AB	Ulrika Wennberg	Eva-Li Prades Eriksson
Huddinge Samhällsfastigheter AB	Ulrika Wennberg	Eva-Li Prades Eriksson
SRV Återvinning AB	Ulrika Wennberg	
Söderenergi AB	Ulrika Wennberg	Eva-Li Prades Eriksson
Södertörns Energi AB	Ulrika Wennberg	Eva-Li Prades Eriksson
Södertörns Fjärrvärme AB	Ulrika Wennberg	Eva-Li Prades Eriksson

Huge Bostäder AB

Lekmannarevision 2019 Huge Bostäder AB – Granskningsrapport år 2019

Under året har lekmannarevisorererna genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har avsett bolagets interna kontroll och rutiner för uppföljning av ekonomi och verksamhet. Även bolagets mål och riktlinjer samt rutiner för handlingar och protokoll har granskats. Vidare har en separat granskning av styrning och uppföljning av investeringar genomförts (se nedan).

Sammantaget bedömer lekmannarevisorererna att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorererna bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Lekmannarevisionsgranskning 2019 Huge Bostäder AB

Styrning och uppföljning av investeringar

Syftet med granskningen har varit att granska bolagets styrning, finansiering och uppföljning av investeringsprojekt för att bedöma om investeringsprocesserna och –rutinerna är ändamålsenliga och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande.

Utifrån genomförd granskning bedömde lekmannarevisorererna att investeringsprocesserna och -rutinerna i huvudsak är ändamålsenliga och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande. Vidare gjordes bedömningen att bolaget har riggat en tillräcklig organisation för att effektivt kunna handlägga och genomföra investeringsprojekt samt att arbetet med dessa bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Även uppföljningsrutiner och rutiner vad gäller information och kommunikation bedömdes som tillräckliga.

För att göra rutinerna och processerna ytterligare ändamålsenliga rekommenderades följande:

- Att bolaget ser över möjligheten att använda någon form av systemstöd som säkerställer att dokumentation sker på det sätt det ska vad gäller investeringsprojekt.
- Slutföra det arbete som pågår med att utveckla rutiner, processer och verktyg som används vad gäller investeringsverksamheten för att därigenom få till stånd ytterligare användarvänliga system och rapporter.

Huge Bostäder Holdingbolag AB***Lekmannarevision 2019 Huge Bostäder Holdingbolag AB – Granskningsrapport år 2019***

Under året har lekmannarevisorerna granskat bolaget verksamhet. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Sammantaget bedömde lekmannarevisorerna att bolagets verksamhet har skött på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bolagets interna kontroll bedömdes ha varit tillräcklig.

Huddinge Samhällsfastigheter AB***Lekmannarevision 2019 Huddinge Samhällsfastigheter AB***

Under året har lekmannarevisorerna genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har avsett bolagets interna kontroll och rutiner för uppföljning av ekonomi och verksamhet. Även bolagets mål och riktlinjer samt rutiner för handlingar och protokoll har granskats. Vidare har en separat granskning av styrning och uppföljning av investeringar genomförts (se nedan).

Sammantaget bedömde lekmannarevisorerna att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorerna bedömde att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Lekmannarevisionsgranskning 2019 Huddinge Samhällsfastigheter AB***Styrning och uppföljning av investeringar***

Syftet med granskningen har varit att granska bolagets styrning, finansiering och uppföljning av investeringsprojekt för att bedöma om investeringsprocesserna och –rutinerna är ändamålsenliga och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande.

Utifrån genomförd granskning bedömde lekmannarevisorerna att investeringsprocesserna och -rutinerna i huvudsak är ändamålsenliga och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande. Vidare bedömdes bolaget ha riggat en tillräcklig organisation för att effektivt kunna handlägga och genomföra investeringsprojekt samt att arbetet med dessa bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Även uppföljningsrutiner och rutiner vad gäller information och kommunikation bedömdes som tillräckliga.

För att göra rutinerna och processerna ytterligare ändamålsenliga rekommenderades följande:

- Att bolaget ser över möjligheten att använda någon form av systemstöd som säkerställer att dokumentation sker på det sätt det ska vad gäller investeringsprojekt,
- Se över den uppföljningsmodell som ska gälla investeringsprojekt bl a med avseende på prognosrutiner.

EGUH Fastigheter Holdingbolag AB***Lekmannarevision 2019 EGUH Fastigheter AB – Granskningsrapport år 2019***

Under året har lekmannarevisorerna granskat bolaget verksamhet. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Sammantaget bedömde lekmannarevisorerna att bolagets verksamhet har skött på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bolagets interna kontroll bedömdes ha varit tillräcklig.

SRV Återvinning AB***Lekmannarevision SRV Återvinning AB***

Lekmannarevisorerna i Botkyrka kommun, Haninge kommun och Huddinge kommun har granskat om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Den sammanfattande bedömningen är att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Lekmannarevisorerna har under 2017 och 2018 genomfört två fördjupade granskningar samt en uppföljande granskning inom intern kontroll. En granskning och uppföljning har skett av bolagets beredskap avseende etik, korruption och oegentligheter. Utifrån uppföljning med bolagsstyrelsens presidium och VD under hösten 2019 konstaterar lekmannarevisorerna att bolaget har vidtagit adekvata åtgärder för lämnade rekommendationer. Samtliga delar är dock ännu inte helt åtgärdade. Således bedömdes att bolagets interna kontroll inte i alla delar ha varit tillräcklig. Vidare har lekmannarevisorerna genomfört en fördjupad granskning som konstaterade att bolagets hantering av personuppgifter är ändamålsenlig och att den styrande dokumentationen som producerats stödjer detta på ett adekvat sätt.

I övrigt bedöms bolagets interna kontroll ha varit tillräcklig.

Söderenergi AB***Lekmannarevision 2019 Söderenergi AB***

Lekmannarevisorerna i Huddinge kommun, Södertälje kommun och Botkyrka kommun har granskat Söderenergi ABs verksamhet. Lekmannarevisorerna granskar verksamhet och kontroll och prövar om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Lekmannarevisorerna har under 2019 gjort en fördjupad granskning rörande bolagets IT- och informationssäkerhet. Med anledning av att Söderenergi AB är ett skyddsobjekt har granskningen belagts med sekretess.

Lekmannarevisorerna bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, i allt väsentligt.

Södertörns Energi AB

Lekmannarevision 2019 Södertörns Energi AB

Lekmannarevisorerna i Botkyrka kommun och Huddinge kommun har granskat om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Den sammanfattande bedömningen är att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Södertörns Fjärrvärme AB

Lekmannarevision 2019 Södertörns Fjärrvärme AB

Lekmannarevisorerna i Botkyrka kommun och Huddinge kommun har granskat Södertörns Fjärrvärme ABs verksamhet. Lekmannarevisorerna granskar verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmaktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bolagets interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig.

Gemensamma nämnder och förbund

Tabell 5 Sammanställning över revisorer i gemensamma nämnder och förbund

<i>Nämnd/Förbund</i>	<i>Revisor</i>
Samordningsförbundet	Eva-Li Prades Eriksson och Marianne Broman
Södertörns brandförsvärsförbund	Ingen revisor från Huddinge kommun
Södertörns överförmyndarnämnd	Ingen revisor från Huddinge kommun
Tyresåns Vattenvårdsförbund ¹	Ingen revisor från Huddinge kommun

Granskningen av den gemensamma nämnden Södertörns överförmyndarnämnd har utförts av auktoriserad revisor från EY.

¹ Tyresåns Vattenförbund är en ideell förening där kommunerna Huddinge, Haninge, Stockholm, Tyresö, Botkyrka och Nacka är medlemmar. Uppdraget som revisor cirkulerar mellan kommunerna i turordningen Stockholm, Tyresö, Haninge och Huddinge.

Revisorernas sammanfattande bedömning

Mot bakgrund av genomförda granskningar gör vi följande bedömningar:

- Vi bedömer att styrelse och nämnder i Huddinge kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.
- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Huddinge den 3 april 2020

Eva-Li Prades Eriksson

Ulrika Wennberg

Lars Blomkvist

Marianne Broman